

Briselē, 2019. gada 10. decembrī
(OR. en)

14972/19

HYBRID 56	EDUC 478
DISINFO 18	AUDIO 118
AG 68	DIGIT 179
PE 257	INF 332
DATAPROTECT 300	COSI 252
JAI 1307	CSDP/PSDC 575
CYBER 328	COPS 360
JAIEX 177	POLMIL 129
FREMP 176	IPCR 23
RELEX 1147	PROCIV 100
CULT 141	CSC 294

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Papildu centieni uzlabot noturību un novērst hibrīddraudus – Padomes secinājumi (2019. gada 10. decembris)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par papildu centieniem uzlabot noturību un novērst hibrīddraudus, kas pieņemti Padomes 3739. sanāsmē 2019. gada 10. decembrī.

Padomes secinājumi par papildu centieniem uzlabot noturību un novērst hibrīddraudus

1. Padome atgādina attiecīgos Eiropadomes ¹ un Padomes ² secinājumus un pauž pastāvīgu apņemšanos stiprināt Savienības un tās dalībvalstu noturību pret daudzšķautņainajiem un arvien mainīgajiem hibrīddraudiem un uzlabot sadarbību ar mērķi atklāt, novērst un apkarot šos draudus.
2. Padome atzīst progresu, kas panākts, īstenojot kopīgo regulējumu hibrīddraudu apkarošanai (2016) un kopīgo paziņojumu par noturības un spēju palielināšanu cīņā ar hibrīddraudiem (2018), kā arī Rīcības plānu dezinformācijas apkarošanai (2018) saskaņā ar attiecīgajiem Padomes secinājumiem.
3. Galvenā atbildība hibrīddraudu novēršanā ir dalībvalstīm. Centieni ES līmenī ir savstarpēji papildinoši un neskar to, ka tikai dalībvalstis ir atbildīgas par valsts drošības jautājumiem. Lai novērstu hibrīddraudus, ir vajadzīga visaptveroša visas valdības un visas sabiedrības pieeja drošībai, visās attiecīgajās politikas jomās strādājot stratēģiskākā, koordinētākā un saskaņotākā veidā. Ir svarīgi, lai visas valdības pieeja tiktu izmantota un piemērota arī ES līmenī.
4. Šajos secinājumos saistībā ar jaunās stratēģiskās programmas 2019.–2024. gadam īstenošanu Padome izvirza prioritātes attiecībā uz mūsu sabiedrību, pilsoņu un brīvību aizsardzību un mūsu Savienības drošību pret hibrīddraudiem; šīs prioritātes būtu jāīsteno, veicinot visaptverošu pieeju drošībai ar labāku koordināciju, resursiem un tehnoloģiskajām spējām, pamatojoties uz svarīgo darbu, kas jau ir veikts dažādās politikas jomās, tostarp ES drošības un aizsardzības sadarbības ietvaros.

---

¹ Jo īpaši Eiropadomes 2019. gada jūnija, 2019. gada marta, 2018. gada decembra, 2018. gada oktobra, 2018. gada jūnija, 2018. gada marta, 2015. gada jūnija un 2015. gada marta secinājumus.

² Jo īpaši ST 10048/19, ST 6573/1/19 REV1, ST 10255/19, ST 12836/19, ST 7928/16.

5. Centienos aizsargāt mūsu demokrātiskās iestādes pret hibrīddraudiem vienmēr ir jāievēro pamattiesības, tostarp personas datu aizsardzība, vārda un informācijas brīvība un biedrošanās brīvība, kā noteikts Pamattiesību hartā.

6. ES un tās dalībvalstīm būtu jāturpina attīstīt, apgūt un izmantot spējas atklāt hibrīddarbības, analizēt to avotus un reaģēt uz tām, kā arī jāsniedz atbalsts ar mērķi ilgtermiņā uzlabot dalībvalstu un ES iestāžu, struktūru un aģentūru noturību pret hibrīddraudiem, pilnībā izmantojot šim nolūkam piemērotos esošos instrumentus. Padome uzsver, ka jāatjaunina ES operatīvais protokols hibrīddraudu apkarošanai, pamatojoties uz iepriekšējās mācībās apzinātajām atziņām un gūto pieredzi.

7. Padome uzsver, ka arī hibrīddraudu apkarošanas kontekstā joprojām pastāv vajadzība sadarboties ar tādām starptautiskām organizācijām kā ANO, EDSO un Eiropas Padome un tādiem sastāviem kā G7, lai aizsargātu uz noteikumiem balstītu pasaules kārtību, tostarp ar uzticības veicināšanas un citiem attiecīgiem pasākumiem.

8. Padome uzsver ES apņemšanos turpināt ciešu un savstarpēji pastiprinošu sadarbību ar visām attiecīgajām partnervalstīm, jo īpaši ES kaimiņvalstīm, un tās atbalstīt ar mērķi uzlabot noturību un novērst hibrīddraudus.

9. Padome aicina īstenot pastāvīgus un neatlaidīgus centienus, lai panāktu turpmāku progresu visu ar hibrīddraudu novēršanu saistīto darbību īstenošanā saskaņā ar kopīgo priekšlikumu kopumu par to, kā īstenot kopīgās deklarācijas par ES un NATO sadarbību, tostarp tādās jomās kā situācijas apzināšanās, stratēģiskā komunikācija, krīžu novēršana un reaģēšana uz tām un noturības stiprināšana. Šajā sakarā tā atkārtoti norāda, ka jāturpina uzlabot politisko dialogu par hibrīddraudu novēršanu un ka jārīko regulāras paralēlas un koordinētas mācības (*PACE*), kurās piedalās visas ES dalībvalstis un NATO sabiedrotie, un aicina savlaicīgi pabeigt jauno *PACE* plānu. Padome uzsver, ka jāņem vērā apzinātās atziņas, kā arī to, cik svarīgi ir netraucēti apmainīties ar informāciju iekļaujošā un nediskriminējošā veidā.

Turklāt Padome uzsver Eiropas Izcilības centra hibrīddraudu novēršanai (Helsinkos) vērtīgo ieguldījumu un mudina to sadarboties ar attiecīgajiem NATO izcilības centriem. Tā atzinīgi vērtē arī regulāru un strukturētu apmaiņu personāla līmenī, tostarp sadarbību starp ES Izlūkošanas un situāciju centra (*INTCEN*) Hibrīddraudu analīzes vienību un NATO Hibrīddraudu analīzes nodaļu.

10. Padome atzīst centienus, ko dalībvalstis īsteno sadarbībā ar Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), veicot hibrīdriska apsekojumu, kurš paredzēts kopīgā regulējuma hibrīddraudu apkarošanai (2016) 1. darbībā, un aicina turpināt iesākto darbu, kā arī paredzēt iespēju pārskatīt hibrīdriska apsekojumu, lai labāk novērstu vājās vietas.

Saskaņots darbs noturības uzlabošanai un hibrīddraudu novēršanai

11. Izstrādājot un izmantojot jaunas un nākotnes tehnoloģijas, tostarp mākslīgo intelektu un datu vākšanas paņēmienus, būtu pienācīgi jāņem vērā – arī pētniecības un inovācijas pamatprogrammas stratēģiskajā plānošanas procesā – jaunas iespējas noturības uzlabošanai, kā arī iespējamās vājās vietas un lavīnveida ietekmi hibrīddraudu novēršanas kontekstā, lai samazinātu vispārējos riskus.

12. Padome norāda, ka ļaunprātīgas kiberdarbības var būt daļa no hibrīddraudiem, un šajā kontekstā uzsver ES kiberdiplomātijas instrumentu kopuma nozīmi.

13. Saikne starp hibrīddraudiem un ekonomisko drošību ir būtisks elements, kas būtu jāņem vērā un kas galvenokārt paliek dalībvalstu kompetencē.

14. Lai uzlabotu noturību un novērstu hibrīddraudus, efektīvi būtu jāizmanto jauni instrumenti, piemēram, mehānisms saskaņā ar ES Regulu par ārvalstu tiešo ieguldījumu izvērtēšanu; to varētu veicināt, nodrošinot rīkus, kas dotu iespēju identificēt un novērst tādus ārvalstu tiešos ieguldījumus, kuri varētu ietekmēt drošību vai sabiedrisko kārtību.

15. Padome aicina Komisiju noturību pret hibrīddraudiem iekļaut attiecīgu turpmāko tiesību aktu priekšlikumu, tostarp turpmāko pētniecības un inovācijas pamatprogrammu, ietekmes novērtējuma procesā.

16. Padome uzsver, cik svarīgas ir regulāras mācības un uz scenāriju balstītas diskusijas par hibrīddraudu novēršanu ministru un citos līmeņos, kā arī hibrīdelementu iekļaušana citos attiecīgos ES apmācības un mācību pasākumos visos dažādajos līmeņos, ko attiecīgā gadījumā atbalstītu ES dalībvalstis un attiecīgās struktūras, jo īpaši Eiropas Izcilības centrs hibrīddraudu novēršanai.

17. Lai nodrošinātu ES sadarbības turpmāko pasākumu saskaņotību noturības uzlabošanas un hibrīddraudu novēršanas jomā, Padome aicina Komisiju un Augsto pārstāvi saistībā ar iespējamām jaunām iniciatīvām izstrādāt visaptverošu plānu, kurā būtu ņemti vērā līdz šim veiktie pasākumi un attiecīgie pieņemtie dokumenti.

Iekšējās un ārējās drošības saikne

18. Tiesībaizsardzības, civilās aizsardzības un citām attiecīgajām iestādēm būtu jāturpina attīstīt savu gatavību novērst un apkarot hibrīddraudus. Sadarbība starp attiecīgajām valstu iestādēm, kā arī ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām, pamatojoties uz to attiecīgajām pilnvarām, visos iekšējās un ārējās drošības saiknes aspektos ir pastāvīgi jāuzlabo un jāintegrē, turklāt vienlaikus ir jāpalielina sinerģija un jāizvairās no centienu dublēšanās, tostarp, izmantojot horizontālas darba metodes, brīvprātīgu informācijas apmaiņu, kā arī apmācību un mācības vairākās nozarēs. Šajā nolūkā būtu plašāk jāizvērtē attiecīgo ES mehānismu un ES aģentūru – ņemot vērā to attiecīgās pilnvaras un attiecīgos esošos budžeta ierobežojumus – atbalsta loma un ieguldījums.

19. ES iestādēm un struktūrām kopā ar dalībvalstīm, būtu vairāk jāpievēršas attiecīgo ES mehānismu un instrumentu izmantošanai, tostarp ES integrētajiem krīzes situāciju politiskās reaģēšanas (*IPCR*) mehānismiem, Savienības civilās aizsardzības mehānismam (*UCPM*) un Ārkārtas reaģēšanas koordinācijas centram (*ERCC*), nolūkā atbalstīt dalībvalstu spēju reaģēt uz starpnozaru un pārrobežu apdraudējumiem.

20. Padome atzīst, ka dalībvalstīm ir iespēja pieprasīt solidaritātes klauzulas piemērošanu (LESD 222. pants), lai risinātu nopietnu krīzi, ko izraisījusi hibrīddarbība.

Situācijas apzināšanās un izlūkdatu analīze

21. ES sadarbībai noturības uzlabošanas un hibrīddraudu novēršanas jomā ir jābalstās uz regulāri atjauninātu apdraudējuma novērtējumu un visaptverošu situācijas apzināšanos. Tie jāsigatavo ES *INTCEN* un tā Hibrīddraudu analīzes vienībai, lai uzlabotu ES un tās dalībvalstu spējas atklāt, kavēt un novērst hibrīddarbības, kā arī reaģēt uz tām, vienlaikus respektējot dalībvalstu kompetenci. Padome uzskata, ka ES Hibrīddraudu analīzes vienības darbs būtu vēl vairāk jāizvērš, ņemot vērā resursu, tostarp profesionālo zināšanu, pienācīgu līmeni.

22. Padome atgādina savus 2016. gada 19. aprīļa secinājumus par hibrīddraudu neitralizēšanu, kuros bija pausts aicinājums mobilizēt ES instrumentus nolūkā novērst un neitralizēt hibrīddraudus Savienībai un tās dalībvalstīm, kā arī partneriem. Padome uzsver nepieciešamību turpināt attīstīt situācijas apzināšanās funkcijas, kas pašlaik ir dalībvalstu un ES rīcībā, ņemot vērā apdraudējumu avotus, un labāk izmantot ES *INTCEN* un tā Hibrīddraudu analīzes vienības veikto izlūkdatu analīzi, jo īpaši ES politikas veidošanas un krīžu pārvarēšanas procesos, kas vērsti uz hibrīddraudu novēršanu.

23. Padome atzīst attiecīgo ieguldījumu, ko KDAP misijas un operācijas pēc vajadzības un iespējas varētu sniegt, lai identificētu un analizētu rādītājus attiecībā uz trešo personu iespējamu hibrīddarbību, tostarp dezinformāciju, kuras mērķis ir diskreditēt un traucēt ES un tās dalībvalstu rīcību, un atzīst šā ieguldījuma pilnveidošanas iespēju plašākas izpētes vērtīgumu.

Kritiskās infrastruktūras aizsardzība

24. Valstu un Eiropas kritisko infrastruktūru, kā arī funkciju un pakalpojumu, kas ir kritiski svarīgi valsts, ekonomikas un sabiedrības pienācīgai darbībai, aizsardzība ir viena no galvenajām prioritātēm, tostarp noturības pret hibrīddraudiem uzlabošanas kontekstā, kam ir vajadzīga uz visas valdības un sabiedrības iesaisti vērsta pieeja. Šajā darbā jāņem vērā lielā savstarpējā atkarība starp dažādām kritiski svarīgām funkcijām un pakalpojumiem, tostarp finanšu pakalpojumiem, privātā sektora būtiskā loma, mainīgā drošības vide un jaunie riski gan fiziskajā vidē, gan kiberjomā.

25. Turklāt papildus ES un valstu juridiskajām, regulatīvajām un uzraudzības prasībām, kas reglamentē operatīvo noturību un darbības nepārtrauktību, būtu jāsekmē vienošanos panākšana ar privātā sektora īpašniekiem un infrastruktūras un pakalpojumu nodrošinātājiem nolūkā garantēt kritiski svarīgu pakalpojumu nepārtrauktību un piekļuvi tiem – arī *force majeure* apstākļos –, nodrošinot, ka pieņemamā līmenī ir gatavība reaģēt uz visiem attiecīgajiem apdraudējumiem, kā arī spēja elastīgi risināt tādus notikumus, kam ir liela ietekme, bet maza varbūtība, un mazināt to sekas un no tiem atgūties.

26. Padome uzsver: lai gan atbildība par kritiskās infrastruktūras aizsardzību galvenokārt ir valstu kompetencē, lielās pārrobežu un starpnozaru savstarpējās atkarības dēļ ir vajadzīgi koordinēti vai – vajadzības gadījumā – saskaņoti ES līmeņa centieni, tostarp nolūkā nodrošināt iekšējā tirgus nepārtrauktu darbību.

27. Pēc 2019. gada jūlija novērtējuma par to, kā tiek īstenota Direktīva (2008/114/EK) par to, lai apzinātu un noteiktu Eiropas kritiskās infrastruktūras (EKI), Padome aicina Komisiju apspriesties ar dalībvalstīm par iespējamu priekšlikumu direktīvas pārskatīšanai jaunā likumdošanas cikla sākumā, tostarp par iespējamiem papildu pasākumiem, kuru mērķis būtu uzlabot kritiskās infrastruktūras aizsardzību un noturību ES, ņemot vērā kritiski svarīgu funkciju un pakalpojumu lielo savstarpējo atkarību.

28. Padome aicina Komisiju turpināt sadarbību ar dalībvalstīm un attiecīgā gadījumā izstrādāt nesaistošas sadarbības vienošanās starp dalībvalstīm, kurām ir kopīga un savienota kritiskā infrastruktūra.

29. Padome atzīst, ka Tīklu un informācijas drošības direktīva (TID direktīva) ir nozīmīga, lai operatori attīstītu riska pārvaldības un drošības kultūru kritiski svarīgās nozarēs, kā arī lai tiktu attīstītas valstu spējas un stratēģijas, kas nodrošina tīklu un informācijas sistēmu augsta līmeņa drošību to teritorijā, tostarp saistībā ar hibrīddraudiem. Padome aicina dalībvalstis, Komisiju un Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūru (*ENISA*) visos attiecīgajos līmeņos turpināt attīstīt sadarbību, kuras pamatā ir Komisijas Ieteikums par koordinētu reaģēšanu uz plašapmēra kiberdrošības incidentiem un krīzēm (plāns).

Dezinformācijas apkarošana un brīvu un godīgu vēlēšanu nodrošināšana

30. Padome atzinīgi vērtē ziņojumu par Rīcības plāna dezinformācijas apkarošanai īstenošanu un atzīst, ka rīcības plāna turpmāka īstenošana joprojām ir ES centienu prioritāte. Padome uzsver nepieciešamību regulāri pārskatīt un vajadzības gadījumā atjaunināt rīcības plānu nolūkā nodrošināt efektīvu ilgtermiņa pieeju.

31. Padome uzsver, ka EĀDD Stratēģiskās komunikācijas nodaļas darbs un jo īpaši trīs darba grupas (Austrumu, Rietumbalkānu un Dienvidu grupas) ir jāatbalsta ar pietiekamiem resursiem, kas ļautu veikt ilgtermiņa plānošanu, īstenošanu un novērtēšanu. Viens no visu trīs darba grupu uzdevumiem būtu spēja pastāvīgi atklāt un analizēt ārvalstu valsts dalībnieku un ārējo nevalstisko dalībnieku dezinformācijas darbības un stāties tām pretī. Darba grupām būtu arī jāturpina sniegt ieguldījumu efektīvā un uz faktiem balstītā pozitīvā komunikācijā un Savienības principu, vērtību un politiku popularizēšanā ES austrumu un dienvidu kaimiņvalstīs un Rietumbalkānos, kā arī vispārējās plašsaziņas līdzekļu vides un pilsoniskās sabiedrības stiprināšanā attiecīgajos reģionos. Padome aicina EĀDD izvērtēt vajadzības un iespējas, kā pastiprināt stratēģiskās komunikācijas darbu citās ģeogrāfiskajās teritorijās, piemēram, Subsahāras Āfrikā, un vienlaikus saglabāt nepieciešamo spēju veikt esošos stratēģiskās komunikācijas uzdevumus.

32. Padome atzīst, ka ir vajadzīga visaptveroša pieeja visos līmeņos, lai – maksimāli efektīvi izmantojot visus pieejamos tiešsaistes un bezsaistes rīkus – risinātu dezinformācijas radītās problēmas, tostarp tādu iejaukšanos, kuras mērķis ir traucēt brīvas un godīgas Eiropas Parlamenta vēlēšanas. Tam jāietver dezinformācijas un manipulatīvas iejaukšanās pārraudzība un analīze, Eiropas datu aizsardzības noteikumu īstenošanas nodrošināšana, vēlēšanu aizsardzības pasākumu piemērošana, centieni stiprināt plurālistiskus plašsaziņas līdzekļus, profesionālu žurnālistiku un plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi, kā arī iedzīvotāju informētību. Padome iesaka vēl vairāk konsolidēt faktu pārbaudītāju un pētnieku aktīvu un neatkarīgu Eiropas tīklu dezinformācijas apkarošanai. Padome atzīst pilsoniskās sabiedrības, akadēmisko aprindu un privātā sektora nozīmīgumu un lomu dezinformācijas apkarošanā un noturības veidošanā.

33. Padome atzīst agrīnās brīdināšanas sistēmas (ABS) potenciālu dezinformācijas apkarošanā un jo īpaši saistībā ar iejaukšanos vēlēšanās. Tā mudina Komisiju un EĀDD kopā ar dalībvalstīm turpināt attīstīt ABS, lai tā kļūtu par tādu visaptverošu platformu dalībvalstīm un ES iestādēm, ar kuras palīdzību stiprināt sadarbību, koordināciju un apmaiņu ar informāciju, piemēram, par pētniecības un analītiskām atziņām, paraugpraksi un komunikācijas produktiem, nolūkā dažādu Eiropas un valstu līmeņa centienu satvarā atbalstīt vēršanos pret dezinformācijas kampaņām.

34. Padome atzīst to pasākumu un ieteikumu lietderību, ar kuriem Komisija nāca klajā savā 2018. gada 12. septembra paketē par Eiropas Parlamenta vēlēšanu nodrošināšanu. Padome mudina Komisiju un dalībvalstis izskatīt iespējas turpināt īstenot Eiropas sadarbības tīklu ar vēlēšanām saistītās darbības, kas vērstas uz atbalstu apmaiņai ar informāciju un paraugpraksi. Padome atzinīgi vērtē Komisijas centienus iesaistīt visas attiecīgās ieinteresētās personas un atbalstīt plašu pasākumu klāstu, piemēram, mācības par kibernetiskās drošības saistībā ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām (*EU ELEx19*), ņemot vērā valstu kompetenci šajā jomā.

35. Padome atzīst nepieciešamību turpināt darbu ar sociālo plašsaziņas līdzekļu platformām nolūkā panākt augstākus atbildības, pārredzamības un pārskatatbildības standartus dezinformācijas novēršanas jomā. Turklāt, lai veicinātu uz pierādījumiem balstītu politiku, sociālo plašsaziņas līdzekļu platformu nodrošinātājiem būtu jāsniedz neierobežota piekļuve anonimizētiem datiem akadēmisko pētījumu vajadzībām. Padome aicina Komisiju nākt klajā ar iniciatīvām par to, kā turpmāk vērsties pret dezinformāciju tiešsaistes platformās. Šīs iniciatīvas būtu jābalsta uz prakses kodeksa dezinformācijas jomā īstenošanas novērtējumu, kurā būtu jāņem vērā analītiskais darbs un ziņojumi, ko izstrādā akadēmiskās aprindas un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupas sagatavotais pārraudzības ziņojums par kodeksu un atziņas, kas gūtas Eiropas Parlamenta vēlēšanās 2019. gada maijā. Šajā sakarībā Padome aicina Komisiju apsvērt veidus, tostarp iespējamās īstenošanas nodrošināšanas mehānismus tiešsaistes platformām, kā vēl vairāk uzlabot prakses kodeksa īstenošanu, jo īpaši, veicot neatkarīgu novērtējumu par to, kā parakstītāji pilda savas saistības.

ES iestāžu, struktūru un aģentūru drošība

36. ES personāla, iestāžu, struktūru un aģentūru drošībā pret hibrīddraudiem un citām ļaunprātīgām darbībām ir ieinteresēta gan ES, gan arī tās dalībvalstis. Padome aicina ES iestādes, struktūras un aģentūras, ko atbalsta dalībvalstis, pamatojoties uz visaptverošu apdraudējuma novērtējumu, nodrošināt Savienības spēju aizsargāt tās integritāti un uzlabot ES informācijas un komunikāciju tīklu un lēmumu pieņemšanas procesu drošību pret visu veidu ļaunprātīgām darbībām. Šajā nolūkā iestādēm, struktūrām un aģentūrām, ko atbalsta dalībvalstis, saskaņā ar 2019. gada jūnija Eiropadomes pilnvarojumu būtu jāizstrādā un jāīsteno visaptverošs pasākumu kopums to drošības nodrošināšanai. Padome uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt ES IT infrastruktūras sadarbību klasificētas informācijas apmaiņai starp ES iestādēm, struktūrām, aģentūrām un dalībvalstīm.
